

Slovenski Gospodar.

List ljudstvu v poduk in zabavo.

Izhaja vsak četrtek in velja s poštnino vred in v Mariboru s pošiljanjem n. dom za celo leto 2 gld. 50 kr., za pol leta 1 gld. 80 kr., za četrt leta 65 kr. — Naročnina se pošilja upravnistvu v tiskarni sv. Cirila, koroške ulice hšt. 5. — Deležniki tiskovnega društva dobivajo list brez posebne naročnine.

Posamezni listi dobé se v tiskarni in pri g. Novak-u na velikem trgu po 5 kr. Rokopisi se ne vračajo, neplačani listi se ne sprejemajo. Za oznanila se plačuje od navadne vrstice, če se natisne enkrat, po 8 kr., dvakrat 12 kr., trikrat 16 kr.

Ob ogerski tisočletnici.

V početku tega meseca so se začele velike slovesnosti v glavnem mestu Ogerske, v Budapešti. Sam presvetli cesar naš in ogerski, hrvaški kralj je prišel, da povzdigne to slovesnost. Praznujejo namreč Madjari letos tisočletnico, znamenito sicer za krščanstvo, ali žalostno za današnje razmere. Imeli so namreč Madjari pred tisoč leti kralja Štefana, pobožnega, ki je dal svojim in skrbel svojim podložnikom za pravo omiko in slobodo, katera je edina v katoliški veri. Ta kralj je svetnik — pa katoličani niso tisti, ki praznujejo in prirejajo tisočletnico letos.

Katoliški listi madjarski se britko o tem pritožujejo. Samo da dva spomenim, namreč: »Magyar Allam« in »Altkotmány«. Priobčila sta ta dva o programu tisočletnice viadin programi, ali to kaže vse, komu polž roge kaže. Vlada je namreč prezrla katoliške škofe ter od teh zahtevala pokorščino, kakor od vladnega srbskega patrijarha. Škofje pa so skupno na znanje dali vladi, da mora Nj. prevzvišenost knez-primas spremljati sv. krono v cerkev sv. Matije, ker se krona hrani pod pečatom primasovim. V ime državnega zbora pozdravi kralja predsednik zbora. In pri tem se je zopet pokazala liberalna vlada, ker je zavrgla staro izročilo, in zapostavlja kneza-primasa. Palatinska čast je izpraznjena in knez-primas bi moral pozdraviti ogerskega kralja, našega cesarja. Najbrž bode tudi, kakor slutijo, vlada pod svoj pečat stavila sv. krono.

To je žalostno za katoliške razmere na Ogerskem in nas nič ne vabijo v Budapešto. Pa še drugo je, kar je sramota za narode krone sv. Štefana. In to je, da bodo Banffy, Dezid. Szilágy, baron Béla, Vay, in Koloman Tisza, vsi trije zadnji kalvinski arcipresbiteri, zastopali madjarski narod, ki je postavljen pod varstvo Marijino. Zares žalostno je to za drugo polovico naše države, kar so tudi pokazali že s tem sovražniki cerkve, da so vpeljali civilni, kar bi rekli slovenski »divji zakon«.

Zato pa ne bo tisočletnica veljala za katoliške Ogre, temveč tu se bode le proslavljala D. Szilagy, Eötvös in drugi, ki so na glasu največji zoperniki cerkve in zatiravci slovanskih narodnostij na Ogerskem. Če človek pomisli na vse to, se mu zazdi, kakor bi hotela vlada praznovati spomin poganskega Arpada in ne sv. Štefana kralja, kateri je dal Madjarom pravo omiko in slobodo. Madjari itak svojega nimajo kaj, razen surovosti in ošabnosti mongolske. Kar so dosegli, imajo zahvaliti Slovanom; in kar bodo kazali na razstavi, ne bo kaj dosti madjarskega, temveč slovanskega duha in dlana umotvorov, ker Hrvatom so vzeli cele zaboje starin. To bi bilo edino vredno pogledati, da bi spoznali, koliko Madjari od Slovanov imajo.

Pa zakaj bi hodili v Budapešto, ker so in so bili

Madjari zmirom naši največji sovražniki. Kadarkoli in kjerkoli se z njimi kje snidemo, nam povsod škodujejo. Za naše kraje so dostikrat bili hujši od samih Turkov, kakor nam zgodovina pravi. Pa nasprotniki so tudi našega presvetlega cesarja, kateremu so že dostikrat ogrenili življenje. Zato se ne bodemo bratili s takimi ljudmi in priporočali, da bi jim Slovenci denar nosili in razstavo obiskovali.

✓ Hranilnica mesta Ptuj.

(Dopis iz ptujkega okraja.)

Starodavno mesto Ptuj ima občinsko hranilnico, katera je stara nad 34 let. Tiskani račun te hranilnice kaže za 1895. leto, da ima zavod 141.867 gld. 52 kr. rezervnega zaklada, da je napravila hranilnica minolega leta 13.894 gld. 57 kr. čistega dobička.

Komur so razmere našega okraja znane, vé, da izvira lepo premoženje hranilnice od nas Slovencev iz celega okraja. To pa zaradi tega, ker Slovenci dolgo let nismo imeli svojega denarnega zavoda, ker se denar naših otrok (pupilarni denar) že nad 34 let nalaga le v ptujski mestni hranilnici, katera sedaj obrestuje vloge po 4% in 3%. Ali bi tedaj ne bilo prav, če bi se mestni zastop in načelstvo hranilnice včasih tudi Slovencev spomnilo? Od lanskega čistega dobička je prejela mestna občina 6863 gld. 27 kr., društvo za olepšanje mesta 600 gld., društvo deutsches Vereinshaus 329 gld. 21 kr., društvo glasbeno 600 gold., mestna trsnica 100 gold., obrtna šola 50 gld., muzejsko društvo 200 gld., kopališče 50 gld., trgovska šola 100 gld., nemško pevsko društvo 100 gld., gimnazijska podp. zaloga 50 gld., gasilno društvo 200 gld., razstavni odbor 50 gld.

Za slovenska društva in zavode, za Slovence sploh ptujka mestna hranilnica ni imela in ni izdala vinarja ali beliča! Ali to ni najlepši dokaz za nas Slovence, da nas Nemci in nemškutarji ptujski ne marajo? Še celo za nam tako sovražno društvo, kakor je »Südmark«, dovolijo podporo, le nam v korist ničesar. Ko bi bili mi Slovenci zavedni, značajni, trdni, ko bi se povsod ravnali po geslu: »Svoji k svojim«, kakor to delajo naši nasprotniki vsi brez izjeme, bi tako ponižavanje odvrnili od sebe. Pri mestni hranilnici zapoveduje notar Filafarro, župan in pek Ornik, trgovci Kazimir, Sadnik in Selinšek.

Vprašam: kdo pa so ti gospodje, da se tako oblastno obnašajo proti nam v mestni hranilnici? To so tisti gospodje, kateri, če njim obrnejo Slovenci hrbet, bodo spet postali mali, pohlevni in ponižni, katere redijo Slovenci in nihče drugi. Pa kaj je tukaj treba še več besedij! Vsak naj vrši svojo dolžnost kot narodnjak,

in doba vednega preziranja, izzivanja, zaničevanja bode kmalu potekla. Začnimo mi vendar enkrat z isto mero meriti, s katero oni nam že tako dolgo merijo! Ločimo se! Oni nam nič, mi njim nič!

Cerkvene zadeve.

Cudežni križ na Reki.

Pred petimi leti se je slavila velika cerkvena slovesnost na Trsatu, katere se je udeležilo veliko Slovencev. Gotovo so si nekateri ogledali tudi cerkve v mestu izpod Trsata, v Reki. Tu je lepa cerkev sv. Vida, mučenca, okrogla cerkev, v kateri sem večkrat bil. Slovani častimo sv. Vida posebno, in bil sem v dveh cerkvah sv. Vida na Reki in v Pragi, in reči moram, da sta te dve cerkvi najlepši cerkva, kar sem jih videl, vsaka v svojem slogu.

Reška cerkev pa je posebno znamenita še iz nekega drugega uzroka. Praznovala je namreč letos šestoletnico, dne 30. aprila zvečer in dne 1., 2., 3. maja, velikega čudeža spomin, ki se je zgodil leta 1296. Tega leta namreč je igral neki Peter Lončarič z dvema tovarišima tam blizu sedanje cerkve sv. Vida, kar sem slišal večkrat že dijak na Reki, in je to tudi zapisano in potrjeno. Zunaj na planem je stal velik lesen križ s Kristusom. Ker je bil Lončarič nesrečen v igri, se razsrdi in hudobnež — zgrabi kamen in ga vrže z jezo v — Kristusa na križu. Ali pravica božja se je pokazala. Zgodila sta se takoj na mestu dva čudeža. Iz rane, ki jo je kamen napravil na levi strani lesene podobe, priverla je obilna kri, kakor iz živega telesa; in zemlja — se odpre in požre hudobneža, samo hudobneževa roka še je moléla iz zemlje.

Kadar se je bilo to zgodilo, takoj je prišel na tisto mesto mestni poveljnik, baron Raubar, in spravil lepo sv. kri, ki so jo potem shranili v župni cerkvi, roko hudobneževa pa je dal sezgati. Na to je dal vlti roko iz bron za spomin, ki še zdaj visi privezana pod križem. S časom so razpelo iz preddvorja cerkve prenesli na oltar, in kamen, ki ga je hudobni igravec tjakaj zagnal, še je dandanašnji na rano pripet, kar lahko vsak vidi, in kar mu tudi pove tedaj napravljene nadpis latinski: »Hoc lapidis icu percussus fuit Crucifixus 1296«, po slovensko: »S tem kamena lučajem je bil Križani zadet 1296«.

Letos je ravno šeststoletnica, in velike slovesnosti so bile v rečenih dneh. Vsak dan je bila ena hrvaška, ena pa laška pridiga, sv. maše in litanije, in v nedeljo, »Najdba sv. Križa«, se je sveta kri nosila v procesiji. Sv. Oče so popolni odpustek podelili vsem, ki so se udeležili te cerkvene slovesnosti. Leta 1796. ob petstoletnici je 100 000 prejelo sv. obhajilo. Koliko letos, povemo drugokrat. —še.

Gospodarske stvari.

Framska posojilnica.

Posojilnica v Framu je imela leta 1895. prometa 103.898 gld. 84 kr. V tem letu je pristopilo 64 novih zadrušnikov, ki so plačali deležev 640 gld.; izstopilo je 9 zadrušnikov, ki so vzdignili deležev 90 gld. Torej je pristopilo več zadrušnikov 55 in vplačalo več deležev 550 gld. Leta 1894. je bilo 8 ustanovnih zadrušnikov, ki so zastopali 433 deležev 4.330 gld. in 229 drugih zadrušnikov z 229 deleži 2.290 gld., koncem leta 1895.

je tedaj 237 in 55 zadrušnikov, to je 292 zadrušnikov z 41 deleži 7.170 gld. Hranilnih vlog se je leta 1895. vložilo 33.586 gld. 64 kr., vzdignilo pa 24.248 gld. 23 kr. Torej več vložilo 9.338 gld. 41 kr. Stanje hranilnih vlog koncem leta 1894. je bilo 48.864 gld. 14 kr. Kapitalizovane obresti od leta 1895. iznašajo 2.185 gld. 62 kr. Torej je stanje hranilnih vlog koncem 1895. leta 60.388 gld. 17 kr. Posojil se je leta 1895. izplačalo zadrušnikom 21.400 gld., vrnilo pa 5.429 gld. Torej se je več izposodilo 15.971 gld. Stanje posojil koncem leta 1894. je bilo 50.863 gld. 67 kr. Tedaj je stanje posojil koncem 1895. leta 66.834 gld. 67 kr. Posojila ima 284 zadrušnikov 388krat; 83 posojil je vknjiženih na posestva, 219 krat se je posodilo na dolžna pisma proti poroštvo in 86krat na menico. Čisti dobiček leta 1895. znaša 825 gld. 26 kr. Vsled sklepa glavnega zbora ima se od čistega dobička oddati: Ustanovnim zadrušnikom za leto 1895 po 5% dividende 216 gld. 50 kr. Nagrada ndom načelstva a 10 gld. 60 gld. Nagrada za sklep računov 140 gld. Za dobre namene 181 gld. 617 gld. 50 kr. Ostanek čistega dobička po 207 gld. 76 kr., ki se pridene posebni rezervi. Vsa posebna rezerva leta 1895. znaša 1.406 gld. 94 kr. Obe rezervi skupaj pa 2.000 gld. 94 kr.

Žitne cene v Mariboru od 25. aprila do 2. maja. Po hektolitrih: pšenica 5 fl. 70 kr., rž 4 fl. 80 kr., ječmen 4 fl. 20 kr., oves 3 fl. 25 kr., turšica ali koroza 4 fl. 50 kr., proso 4 fl. 80 kr. in ajda 4 fl. 70 kr.

Sejmovi. Dne 9. maja v Arnovžu in Poličanah (za svinje). Dne 11. maja v Arvežu, pri Sv. Lovrencu na Dravskem polju, v Rogatcu, in Cmureku. Dne 12. maja na Planini in v Slov. Gradu. Dne 13. maja v Braslovčah, Konjicah in Imenem (za svinje). Dne 15. maja na Bregu pri Ptujju (za svinje).

Dopisi.

Iz celjskega okraja. (Cerkveni denar in — paziti!) Zdravstvena oblast za Štajarsko je skoz c. kr. okrajna glavarstva po vsej deželi razposlala vsem cerkvenim predstojništvom, oziroma lastnikom pokopališč neki načrt, po katerem se naj za pokopališča pripravi določen red. Po naših krajih so brez malega skoro vsa pokopališča lastnina cerkvena. Vsled tega imajo za pokopališča skrbeti cerkvena predstojništva, t. j. župniki in cerkveni ključarji. Toti so priposlani načrt morali odobriti. In sedaj slavno c. kr. okrajno glavarstvo v Celju razposlila naznanilo, da želi dotično po volji pokopaliških oskrbnikov nekoliko predelano postavno določilo dati tiskati v slovenskem in v nemškem jeziku. Dobro! Toda pisalcu teh vrstic je pero v roko vsilila neka brezobzirna skušnja, in v pogledu na to razodeva upanje, da bo vsaj slavno c. kr. okrajno glavarstvo razumelo več »takta« ali obzira, da župnikov ne bode moglo siliti, naj bi se skregali s pametjo ter bi z denarjem iz cerkvene blagajnice kupovali tiskalice, ki so se pripravljale v takej tiskarni, kjer se z istimi črkami tiskajo besede, s katerimi se zaničuje in blati vse, kar diši bodi po kristjanstvu, bodi po slovenstvu.

✓ **Od Sv. Lovrenca na Dravskem polju.** (Tužno v est) Vam moram poročati. Umril je za jetiko dne 2. maja nadepolni dijak Janez Mlakar, petošolec c. kr. mariborske gimnazije, pri svojih stariših v Župečji vesi. Pogreb, ki je bil v ponedeljek, dne 4. maja, je bil tolikanj lep, da tacega pač še nikoli ni videlo Dravsko polje. Sprevod so vodili strije pokojnika, preč. gosp. kanonik dr. J. Mlakar, v družbi osmih gospodov duhov-

nikov. Od gimnazijcev mariborskih jih je prišlo s tremi venci 35, večinoma pevcev, ki so krasno peli na domu zalostinko »Nad zvezdami«, na potu »Miserere«, pri sv. maši ter ob grobu »Blagor mu, ki se spočije«. Pogreba so se udeležili tudi učenci z učiteljstvom in izredno veliko faranov. Ravno je zvonilo poldne, ko so rajnega položili v hladni grob, ob katerem so nato č. g. profesor dr. A. Medved spregovorili pretresljivo slovo, rajnemu Janezu v čast, starišem, sorodnikom in sploh vsem udeležencem pa v tolažbo. Janez Mlakar je bil res priden dijak, kateremu je bila molitev, učenje in red nad vse. Lahko kliče svojim tovarišem in sploh vsej mladini besede Slomšekove: »Kdor dolžnosti svoje s'tri, — sladko spi«. Naj počiva v miru!

Iz Vojnika. (To in ono.) Dne 19. aprila smo položili temeljni kamen novi župni cerkvi. Bog daj, da bi vsi, ki bodo kedaj vstopili v ta božji hram, tudi vstopili enkrat v sv. raj! Gotovo jih bode stotisoče, ako bode cerkev več sto let stala. Stara cerkev kaže zidovje dveh dob. Nekaj ga je starega, »vilitoga«, kateremu niti dinamit ni prišel do živega. Zvonovi so se spravili v posebno utico poleg stavišča. Glas imajo precej prijeten, čeravno ne posebno mil. Težki so: I. 30 centov 85 f., II. 17 c. 17 f., III. 8 c. 95 f., IV. 3 c. 88 f., torej dosti težki za veliko cerkev. Vili jih je Samassa 1869. Med kamenjem vsred zidovja se najdevajo opisani komadi. Prosili bi, ko bi se kdo potrudil jih posneti, da bi jih opral, prevlekel z mokrim papirjem in s ščetico zaznamoval vdrtine. Najbrž se najde kaj posebnega. Pa, bēda, ker imamo vsi opravkov čez glavo; ne moremo vsega! — Cerkva imeli smo za cesarja Josipa šest v župniji. Opustili so jih štiri. Eno (Matere božje na gori) so zopet pozidali pred osemdesetimi leti; eno (sv. Tomaža) predlanskim, dve (sv. Miklavža in sv. Marjete) sta izginili popolnoma; župna cerkev pa je podrta sedaj in upamo, da v dveh let vzrase nova!

Quidam.

Iz Dunaja. (Podporno društvo za slovenske visokošolce) je prejelo zadnje mesece od raznih strani lepe darovi: Slavni deželni zbor kranjski daroval je 200 gld. Odličen rodoljub v Ljubljani, ki ne želi biti imenovan, pristopil je društvu kot ustanovnik s 50 gld. Iz Maribora se darovali: Mil. knez. dr. Mihael Napotnik (društveni ustanovnik) 10 gld. Gd. France Dolenc, trgovec v Mariboru, je o veliki noči poslal 126 gld., katere so darovali: Slavna posojilnica v Mariboru, 40 gld.; gd. dr. Jernej Glančnik, odvetnik in društveni ustanovnik, 20 gld.; po tri gld. so darovali: g. Henrik Schreiner, c. kr. ravnatelj učiteljišču, vč. gd. dr. Ivan Mlakar, vodja semenišča i. t. d., vč. gd. Lovro Herg, stolni dekan; po dva gld.: Gd. dr. Ferdinand Dominkuš, odvetnik i. t. d., gd., Bernard Jentl, prokurist, vč. gd. Zidanšek, prof. bogoslovja, vč. gd. Franč. Simonič, stolni kaplan, vč. gd. Jakob Bohinc, stolni kanonik, vč. gd. dr. Jožef Pajek, kanonik, vč. gd. dr. Ivan Križanič, kanonik i. t. d., vč. gd. dr. Martin Matek, podravnatelj bogoslovnice i. t. d., vč. gd. dr. Anton Medved, prof. veroz., gd. France Dolenc, trgovec, in neimenovan; po eden gld. pa so darovali: Gg. Pavel Simon, tajnik posojilnice, Jož. Rapoc, posestnik, dr. Feliks Ferk, (društ. ustanovnik) zdravnik, Košan Janko, c. kr. gimn. prof.; Simon Goričnik, c. kr. fin. svetnik, Alojz Rakovec, železn. uradnik, J. Pavlič, c. kr. pošt. kontrolor, M. J. Nerat, nadučitelj i. t. d., Fr. Holasek, trgovec, Jos. Melzer, trgovec, Fr. Hočevnar, vinski trgovec, sl. tiskarna sv. Cirila, vč. gg. France Korošec, prefekt v semenišču, Matej Štrakel, korni vikarij, Fr. Simonič, stolni kaplan, Anton Cestnik, korni vikarij, dr. Alojzij Meško, prof. bogoslovja, J. Hribnik, J. Malnič, rač. revident, vč. gd. Alojzij Zver, duhovnik, gg. Blaž Matek, c. kr. gimn. profesor,

Ivan Koprivnik, c. kr. profesor, dr. Vladimir Žitek, J. Fontana, trgovec, dr. J. Terč, zdravnik; vč. gg. Karol Hribovšek, kanonik i. t. d., Lud. Hudovernik, stolni vikar, Jak. Tajek, c. kr. voj. kaplan, Jak. Kavčič, gimn. veroučitelj ter gg. Janez Majciger, c. kr. prof., dr. Janko Bezjak, c. kr. prof., dr. Franč. Voušek, c. kr. dež. sod. svetovalec (društveni ustanovnik), Jož. Perko, železn. uradnik, vč. g. F. Brelich, učitelj veronau., g. dr. Fr. Radaj, c. kr. notar i. t. d., g. dr. J. Glaser, velepos. in odv. kandidat. — V Konjicah sta darovala: Rodoljubna učiteljica gospica Milka Pirnat, 2 gld., g. dr. Ivan Rudolf, odvetnik, 5 gld. (Konec prih.)

Iz Arje vasi pri Žalcu. (»Slov. Gospodar« v »Delavcu«). Kmalu potem, ko so se »vzgledni oče« v neki žalski gostilnici polastili 13. štev. »Slov. Gospodarja« ter jo varno vtaknili v svoj žep, niso mogli več spati; zgodaj so ustajali ter jo še v temi mahnilli skoz Arjo vas; vse je strmelo in vpraševalo: »Kaj neki pomeni to?« Slutili smo, da se nekaj kuha. In zares, nismo se varali; zadnji »Delavec« je razodel svo skrivnost. »Vzgledni oče« so tuhtali, kako bi zasolili »Slov. Gosp.«, ker jim baje ta preveč na prste gleda. Hodili so celo »k Kreisgericht-u«, hoteč spraviti ga na tožno klop, pa ni šlo; so premalo »künstni«, čeravno so »kapitalističnih in klerikalnih listov že mnogo čitali«, kakor so se pobahali v »Delavcu«. Zato so dali »Slov. Gospodarja« v »Delavca«. Ker ni vsak tako srečen prebirati »Delavca« kakor jaz in moji prijatelji, »kmetje iz Arje vasi, kateri ga tukaj čitajo pazljivo«, naj navedem nekaj stavkov za kratek čas; posebno rad to storim, ker je ta članek najboljše priporočilo za »vzgledna očeta«, kateri se ponujajo nemčuhom za župana! »Kar se tiče žalskih socijalnih demokratov« pravi »Delavec«, »je povsem iz trte izvito, da bi se bil kdo od teh na ta način nas spominjal«. Kako se nam smilite! Še socijalni demokrati vam nočejo iz zadrege pomagati! In vendar pravite, da so prijatelji kmečkega ljudstva — dokler se polni njihov »nenasitni žep!« Potem vam res drugo ne ostane kakor — boben. »Gotovo ga »Delavec« bode v oči, — ki je edini list, ki se bori na Slovenskem za pravice tlačnega ljudstva«. Dobro si te besede zapomnita, »Slov. Gospodar« in Domovina« in se poboljšajta, da vaju ne bodo več prezirali — »vzgledni oče«. Ti pa »beli Delavčev dopisun«, priporoči sebe in svoja dva pomagača »Delavcu«, da vam pribori pravico, da ne bo več treba iti v slabem vremenu v »kazino«, ampak da vam bo kazinar že v posteljo nosil zlahkno kapljico! Iz hvaležnosti za »imenitne« dopise bo »Delavec« to rad storil. »Kapitalističnih in klerikalnih listov smo že uže mnogo čitali ter tudi spoznali, da se ljudstvo ž njimi le za nos vodi«. Saj tudi nobeden ne taj, da ste še vi najbolj učeni in najbolj sposobni za župana! To že ja vrabci čivkajo po strehah! Zato vas je pa tudi »Slov. Gospodar« priporočil in vi, nehvaležnež, ste ga dali — v »Delavca«. (Konec prih.)

Politični ogled.

Avstrijske dežele.

Dunaj. Poslanci državnega zbora so včeraj doglali postavo o volilni preosnovi. Po tej postavi se bodo poslanci tega razreda volili tajno. — Poljedelski odsek državnega zbora je sklenil, da se priredi kmetijsko posvetovanje (enketa), in sicer pismeno napravi vlada, ustno pa zbornica poslancev. Kje so vendar dejanja! — Včeraj je bil dunajskim županom izvoljem Jožef Strobach, veren mož, prvi podžupan bode dr. Lueger, drugi pa

dr. Neumayr. Vsi kristijani so zdaj s tem zadovoljni. — Dne 1. maja je kacic 50 tisoč delavcev praznovalo v Pratu. V gostilnici neke Svobode so pa vse potrli. Ker je policija posegla vmés, nastala je krvava rabuka, in težko ranjenih je bilo 19 oseb, večinoma policistov. Še le vojaštvo je razgnalo socijalistične razgrajalce. Žal, da je med socijalisti že tudi mnogo slov. vseučiliščnikov.

Češko. CesarSKI namestnik Coudenhove je postal cesarjev tajni svetovalec. — V Pragi so delo ostavili vsi čevljarSKI pomočniki. — V Pragi so ustanovili društvo, ki hoče podpirati češko narodnost povsod, kjer je v nevarnosti, posebno s češkimi knjiznicami.

Štajarsko. Ker v jeseni odstopi moravski namestnik, baron Spens, pride boja na njegovo mesto naš cesarski namestnik, markí Baquehem; v Gradec pa pride grof Kielmansegg z Dunaja. Kielmansegg je odločen liberalec, zato si take spremembe nikakor ne želimo.

Koroško. Na občni zbor katol. političnega in gospodarskega društva za Slovence dne 22. aprila je prišlo v Celovce 200 vrlih mož. Predsednikom je bil znepet izvoljen župnik Einspieler. — Dne 25. in 26. aprila sta bila v celovškem gledališču predstavi na korist »šulveraina« in »Südmarke«. Deželni predsednik, Schmidt-Zabierow, je seveda bil zraven!

Kranjsko. Dne 30. aprila se je odpovedal Peter Grasseli, župan ljubljanski, županstvu in odborništvu. Bil je nad 14 let župan. Narodna stranka se ga je navolila, vendar pa mu priskrbela službo ravnatelja užitninskega zakupa, katera služba mu nese na leto 3000 glđ. Drevi izvolijo novim županom Ivana Hribarja.

Primorsko. V Trstu bodo volitve v občinski zastop, ki je ob enem deželni zbor, sredi meseca oktobra. — V Istri napravita kandidata Slavoj Jenko in Matko Mandić skupno dva volilna shoda; prvi shod dne 10. maja v Jelšanah, drugi pa dne 14. maja v Podgradu.

Dalmatinsko. Namesto M. Klaiča je bil državnim poslancem izvoljen njegov sin Peter Klaič. — Pri Mjecní Strani se je v nedeljo unel med žendarji in črnogorskimi tihotapei krvav boj. Bila sta ustreljena dva žendarja in štirje Črnogorci.

Ogersko. V soboto se je v Budapešti odprla ogerska razstava vpríčo presvetlega cesarja in cesarice, ogerskih ministrov in naših ministrov Badenija, Bilinskega in Gautscha. Ogerski ministerski predsednik, grof Banffy, je dobil križec Leopoldovega reda. — Ogrí hočejo, naj bi vsled nove avstro-ogerske pogodbe Avstrija plačevala 68·6 odstotkov, Ogerska pa 31·4, med tem ko naša deputacija zahteva za Avstrijo 58, za Ogersko pa 42 ½%. Torej velik razloček!

Vnanje države.

Rim. Sv. oče so pooblastili ogerskega kneza-primasa, da je v ponedeljek izročil našemu svetlemu cesarju papežovo častitko ob ogerski tisočletnici. Cesar so se zato sv. očetu brzojavno zahvalili.

Francosko. Novo Melinovo ministerstvo ima v poslanski zbornici majhno večino. Kakor hitro je zapustijo monarhisti, to je prijatelji kraljestva, bode moralo odstopiti. — V nedeljo so bile občinske volitve. Vlada in senat (gosposka zbornica) sta lahko ž njimi zadovoljna.

Rusko. Slavnosti o priliki kronanja ruskega carja v Moskvi se pričnejo v soboto, dne 16. maja. Slavnosti bodo gotovo velikanske, in se jih udeležijo zastopniki vseh držav.

Bolgarsko. Knez Ferdinand se je iz Berolina pripeljal oni dan čez Monakovo na Dunaj. Povsod ga vsprejemajo po knežje. — Letos se na večih mestih priredijo okrajne razstave deželnih pridelkov in gospodarskih strojev.

Srbsko. V soboto so dijaki v Belem gradu pred

spomenikom kneza Mihaela zažgali ogersko zastavo, večer pa so hoteli napasti ogerski trgovinski muzej, toda morali so se umakniti orožnikom. Več oseb je bilo ranjenih in zaprtih. Vsled pritožbe avstrijskega poslanika je vlada takoj odstavila policijskega prefekta in zapovednika orožnikov.

Turško. Vojaki so hoteli ujeti na Kreti krščanski puntarski odbor, ki je bil v samostanu Prevali. Vsi odborniki so pa ušli, predno so vojaki samostan obkolili. — V Carigradu so več Armencev zaprli, ker je neki Armenec ubil turškega policista. Sicer so pa tega Armenca Turki takoj ubili.

Azija. Perzijski šah ali kralj Nasr-Edin, ki je letos namenil praznovati 50letnico svojega vladanja, je mrtev. Ustrelil ga je neki zagrizeni Riza iz rodu, ki je šahu vedno delal preglavice. Naslednik šahov je njegov najstarejši sin, Muzzafer-Eddin, katerega sta Rusija in Anglija že pripoznali.

Afrika. Italijanska vojska še ni osvobodila Adigrata, trdnjave, obkoljene od Abesincev. Prišla je že do Barakita, ki leži 34 kilometrov severno Adigrata, ter ondi trčila na predstraže sovražne vojske. General Heuß se je boja približal že na 10 km Adigratu.

Za poduk in kratek čas.

Nevednost, najdražja stvar v deželi.

(Slika; načrtal — ski.)

(Dalje.)

»Ko je Smrekar pokopal očeta ter postal sam svoj, bil je uprav v najboljših letih, čedne in krepke postave. Sevéda so se mu kar vsiljevale neveste druga za drugo, toda ako je zapazil, da nosijo krila iz domačega platna, odpravljal je vse po vrsti. Naposled se je vendar izvedelo, da ne vzame nobene, katera mu pride v svate v obleki iz domačega platna, ker za tako kmetijo, kakor je njegova, se baje že spodobi, da ima nevesta kaj bolj prazniškega na sebi. In res, česar si je želel, se mu je tudi uresničilo; prišla je v ogledi névesta, vsa »poskrobljena« in »nacifrana«; in ta ženska mu je bila vseč na prvi pogled. Dasiravno je bila domá celó v tretji župniji ter je mladi gospodar poprej morda nikdar ni videl, bilo je vendar med njima in pričami takoj dogovorjeno, da se vzameta, kar je šlo tem lažje, ker je bila zala nevesta tudi bogata. Kmalu po tem dogovoru se je vršila truščna svatba, in vsi, ki so poznali kmetijo ter nevestino doto, so prerokovali, kako lahko bo mladina zakonskima življenju, kakó bosta srečna.

S početka se je res kazalo, da bo takó; le mlada Smrekarjeva gospodinja se je časih pritoževala, da jo domača dekleta gledajo nekako po strani, ker jim je prevzela takó brhkega ženina. Toda sčasoma se ni zmenila več niti za to, in pri Smrekarjevih se je pričelo pravcato prazniško življenje. Z doto, ki jo je mlada gospodinja prinesla k hiši, je mladi Smrekar izplačal bratu njegov delež, poravnal nekatere neznatne dolgove, pa še ostalo mu je nekaj, kar bi bil lahko shranil za poznejše čase. Toda kaj, ko pa nobeden pri hiši ni poznal varčnosti! Dasiravno polja ni obilno ter je njegov pridelek komaj zadoščeval za domače potrebe, vendar je mlada gospodinja vse leto krmila svoje prašiče z zrnjem, poleg tega pa redila še neizmerno množico perutnine. Takó je torej prišlo, da je kmalu, ko so bili z mlatvijo gotovi, bilo treba iti z vrečami k žitnemu trgovcu po zrnje za domačo porabo, za prašiče in perutnino, kar pa je stalo na leto obilno denarja. Mladi Smrekar je zagazil, da sam ni vedel kedaj: v dolgove.

Toda kdo se bo na taki kmetiji zmenil za nekoliko dolga, saj se ta lahko poplača; čemu bi potem imeli gozd? Ta zavest, da se dolg lahko vsak hip poplača, to brezskrbno življenje brez računa, bilo je mladima zakonskima kakor uglajena pot v gotovo pogubo. Namesto varčevati, jela sta še bolj zapravljati. Vsak hip je morala priti na mizo pečenka in vino. Ljudje, ki so tam služili, so trdili, da so ga popili v poslednjih letih, ko se je nabralo že nekaj otrok, po 16—17 polovnjakov na leto. Pomislite le, koliko je bilo treba šteti vsako leto samo za vino! Koliko pa je veljala še obleka! Saj se mlada Smrekarca ni samo enkrat pobahala, da ima toliko novih jank, da lahko gre, ako jih razgrne po poti, samo po svojih jankah v cerkev, da siračno je bilo tje kaj skoro pol ure hoda. Ljudje, ki so videli to potratno, prerokovali so že takrat, da bo to imelo slab konec, toda vpricho zapravljivcev si nihče ni drznil tega ziniti, ker ta sta se smatrala še vedno za bogata gospodarja.

Kakó pa izgleda na kmetiji, kjer gospodar in gošpedinja popivata, tega mi ni treba posebiš praviti. Spočetka sta popivala samo roditelja; potem so ga pili tudi otroci, in kadar je bilo vse pijano, tudi ostala družina. Pa se je tudi vsak hip vršil kje na podu ples in druge nespodobnosti. Ščasoma se je tudi zvedelo, da ima mladi gospodar še okolo štiri tisočake dolga. Toda kaj to znači na kmetiji, ki se ceni vsaj trikrat toliko! Ker so se jeli upniki že nekoliko oglašati ter žagi ob potoku nista utegnili pripraviti v kratkem času dovolj lesene robe, prodal je mladi Smrekar potrebno število dreves kar iz gozda ter tako poplačal dolg. Gozdu se je to sicer precej poznalo, vendar pa ga je ostalo za domači žagi še vedno dovolj, a posestnik bil je rešen sitnega dolga. Tako lahko si ne pomaga vsak, kakor so si Smrekarjevi.

Človek bil bi pričakoval, da bo zavlada sedaj pri hiši pamet. Toda zelo se je motil, kdor je tako mislil. Razkošno in potratno življenje je trajalo naprej in gospodar se ni trohice zmenil za to, ako zabrede zopet v nove dolgove. Saj se jih lahko strese, kadar mu postanejo nadležni. Med tem pa so prišla nekatera slaba leta; polje ni dosti obrodilo, lesna roba je padla na ceni, vino, sladkor in kava se podražila, in to je tudi zakrivilo, da je tičal »premožni« Smrekar v kratkih letih zopet v dolgovi. Mogoče je tudi, da so vinski in žitni barantači spoznali njegovo nevednost ter se ž njo okoriščali v svoj prid. Ljudje so kar strmeli, ko se je čez nekaj let raznesla govorica, da ima Smrekar zopet šest tisočakov dolga na hrbtu in da mu upniki drug za za drugim odrekajo svojo prijaznost. Še bolj pa so se začudili, ko so slišali, da namerava posestvo prodati ter iti na prevžitek. Iti na prevžitek sedaj, ko ima že sedmero maloletnih otrok, ki bi mu lahko pomagali pri gospodarstvu, to je bilo nekaj, kar ni moglo nikomur v glavo.

Ljudje, zlasti sosedje ki so poprej malomarno gledali to zapravljivost, so se še veliko manj menili zanj sedaj, ko mu je tekla že tako rekoč voda v grlo. Nihče ga ni pomiloval; da, bili so celo taki, ki so mu privoščili to nezgodo. »Sedaj se bo pokazalo«, so dejali, »kaj mu je pomagala njegova ženitev, njegova bogata nevesta v zobeh. Ko bi bil vzel tudi najrevnejšo deklo, gotovo bi ne bil zagazil tako daleč. Tako pa si je sam kriv vsega; kako si je postlal, tako bo tudi spal. Čemu pa je tako nespameten, da se da vladati od zapravljive ženske!« — Take in enake besede so se slišale že poprej, ko se je razglasilo, da namerava Smrekar posestvo prodati, še v večji meri pa so se ponavljale potem, ko je nesrečnež zares izvršil svoj namen ter prodal kmetijo za slepo ceno upniku, kateremu je bil največ dolžan.

Za-se si je izgovoril le samotno kočó, okrog katere se je razprostiralo nekoliko polja in travnik, ki bi mu naj služila v dosmrtno lastnino.

Prvi korak k pogubi je bil torej storjen, kateremu so sledili kmalu drugi. Nekateri starejši otroci so morali iti služiti, le nekaj mlajših sta dokaj mlada prevžitkarja še obdržala pri sebi. Oni, ki so odšli v službe, so, navajeni na dobro življenje, že takrat stiskali pesti ter pretli starišem, razumevajoč že dovolj, da se imajo le njim zahvaliti za svoje neprijetno življenje. Kaj bo še le čez nekaj let, ko odrastejo tudi mlajši ter jamejo vsi okušati, kako grenek je včasih hlapčevski kruh? Kako ljubezen bodo jim povračevali za tako osodo, za tako turbno življenje? (Dalje prih.)

Smešnica. **Gost k natakarku:** »Pri vas človek ne pozna, ali je pil plzenjsko ali pa le navadno pivo. Ukus je pri obeh enak«. — **Natakark:** »To nič ne dé! Pri plačevanju ga bode te že spoznali!«

Razne stvari.

Domače. (Milostivi knezoškoč) se prihodnje nedeljo popoldne letos prvič odpeljejo na kanonično vizitacijo in birmovanje in sicer v rogaško dekanijo. Birmovali bodo dne 11. maja v Kostrivnici, 12. pri Sv. Petru na Medvedovem selu, 13. pri Sv. Emi, 14. pri Sv. Križu na Slatini, 16. pri Sv. Roku ob Sotli, 17. v Rogatcu, 18. pri Sv. Florijanu ob Boču, 19. v Žitalah in dne 20. v Stopercah.

(Novo kapelo v Radencah) bodo prihodnje sredo, dne 13. maja, v čast sv. Ani blagoslovili preč. g. kanonik dr. Ivan Križanič.

✓ (Župnijske izpite) so ta teden delali v knezoškofijski pisarnici v Mariboru č. g. Jakob Marinič, provizor v Soboti, in ti-le č. gg. kaplani: Jernej Bogotaj z Laškega, Janez Horjak iz Vojnika, Janez Pavlič iz Pišec, Franc Pečnik iz Braslovč, Friderik Repolusk iz Luč, Janez Sušnik iz Dobove, Alojz Vojsk od Male Nedelje, Janez Zadravec s Prihove in Franc Zdolšek iz Vuzenice.

(Vendar nekaj z a kmete!) Poljedelski odsek državnega zbora je dovolil poljedelskemu ministerstvu iz investicijskega zaklada 10 milijonov, da bo de jure brezobrestna posojila deželnim kulturnim svetom in kmetijskim zadrugam. To je pač dovolj krepek opominj za ustanovo kmetijskih zadrug.

(Najnovejše fotografije mil. knezoškofa Mihaela) se dobivajo v tiskarni sv. Cirila v Mariboru in pri podpisnem po sledeči ceni: v vizitni obliki 40 kr., v kabinetni obliki 80 kr., folio 2 gld. Prejšnje podobe, cinkografije, se še tudi dobivajo in sicer: v veliki obliki po 1 gld., v mali obliki po 10 kr. (Male podobe bi bile tudi lep spominček za birmance). Mil. knezoškoč so se kot pokrovitelj katol. društva rokodelskih pomočnikov v Mariboru dali fotografovati, da s tem podpirajo društven namen, kupiti si lastni dom. Ker je sv. Jožef varuh rokodelskega društva, zato prosim vse častilce sv. Jožefa, naj se tega društva spominjajo, ter mu z milimi dari pomagajo rečeni namen kmalu doseči. — Dr. Franc Feuš, predsednik katol. društva rokodelskih pomočnikov v Mariboru.

(»Slov. Gospodar« kot strašilo.) Ni boljšega pripomočka zoper kreg in prepir, kakor je »Slov. Gospodar«. Dokaz je ta-le resnična zgodba iz Arje vesi pri Žalcu. Znani »korajžni brat« kregal se je hudo s svojim sosedom; ves trud jih pomiriti, bil je zastonj. Naenkrat se sliši ženski glas: »Možje, le kregajte se,

boste zopet v »Gospodarju«! Kakor blisk ju zedenejo te besede. Iz strahu pred — »Gospodarjem« se pomirita.

(Deklica se izgubila.) Devofletna deklica Matilda Pišec, na Črni gori pri Ptujju doma, se je pred tremi tedni izgubila na poti iz Makol. Kdor kaj o njej ve, naj blagovoli županu gorskemu naznaniti.

✓ (Celjski Sokol) je v nedeljo popoldne napravil izlet v Št. Peter v Savinjski dolini. Nameraval je skupno odkorakati iz mesta, a slavni mestni magistrat je to prepovedal, češ, bati se je izgredov. Če v Celju mestna policija res ni kos svoji nalogi, pa se naj policija podržavi. Število uzmovičev se bode potem gotovo tudi znižalo v Celju.

✓ (Nemška zagrizenost v Mariboru.) Pred tednom je neki posestnik zahodnjaka (Irrgarten) dal na vogle prilepiti nemško-slovenske lepake. Po noči pa je neki nemčurski zagrizenec pomazal povsod slovenske besede z črkami »Pereat« (izgini). Slovenci, zapomnimo si to! Nemški »privandranci« se morajo sčasoma navaditi slovenskih naznanil, kakor jim vedno diši slovenski denar.

(Pazite na otroke!) V Loki pri Zidanem mostu je dne 29. aprila utonil neki otrok v graščinski apnenci, katera ni bila pokrita.

(Narodna vzgoja.) Slovenskemu narodu spisal Josip Ciperle. — Ta nova knjiga, broječa 79 strani, se dobiva pri upravnistvu »Učiteljskega Tovariša« v Ljubljani za 30 kr.

✓ (Plaz.) V noči od torka na sredo sta se blizu hiše Andreja Orosla v Studencih pri Mariboru v Dravo sesuli dve veliki skali z zemljo vred. Vsled tega plaza je občinska cesta na 16 metrov daleč poškodovana.

(Pesji zapor.) Okrajno glavarstvo mariborsko je oni dan zaukazalo pesji zapor za mesto Maribor in okolico. Pesji zapor mora trajati tri mesece.

(Nove orglje), vredne štiri tisoč gld., je izgotovil to pomlad mariborski orgljarski mojster g. Jož. Brandl za župnijsko cerkev v Varaždinu. V nedeljo popoldne so bile ondi blagoslovljene; večaki izredno hvalijo to delo g. Jožefa Brandla.

Društvene. (Dijaški kuhinji) v Mariboru je poslala blaga gospa Roza Spindler, soproga zemljiškega knjigovodje v Brežicah, 2 gld. Bog plati!

(Družba sv. Cirila in Metoda) razpošilja te dni svoj »Vestnik« za leti 1894. in 1895. Slavna družba ima 11 tisoč 176 družabnikov v 131 podružnicah. Med štajarskimi podružnicami zavzema prvo mesto podružnica mariborska, ker vsako leto največjo svoto pošlje glavni družbi, lani n. pr. 270 gld.

(Južnoštajerska hranilnica v Celju) je imela v sedmem upravnem letu 1895. prometa 1,949.445 goldinarjev 49½ kr., torej skoro dva milijona. Glavna rezerva je koncem lanskega leta znašala 36.089 gld. 55 kr.

(Za društvo duhovnikov) so vplačali čč. gg.: Tomazič Mark. 10 gld., Hrašovec Henr. 3 gld. (letn. do 99.), Tombah Jož. 2 gld., Ostrožnik Ant. 1 gld. (letn. do 99.), Verk Henr. 1 gld., Meznarič Mat. 1 gld.

(Družba vednega češčenja) je razposlala te dni cerkveno opravo iz letošnje razstave in dostavila uljudno prošnjo, da bi čč. kn. šk. župnijski uradi, kateri so prejeli to opravo v zabojih, blagovolili prazne zaboje o priložnosti vrniti družbinemu predstojništvu v Mariboru, ker tako se bo prihranilo marsikaj stroškov za prihodnjo razpošiljatev in družba bo zamogla tem več cerkvene obleke prirediti za ubožne cerkve.

Družbino predstojništvo.

(Nemški »šulverein«) ima letošnji glavni zbor v Brnu, kjer se za nemštvo poteguje lepa vrsta čeških odpadnikov. Tudi to je treba pripomniti, da se bodo vnanji udeleženci vozili po železnicah po znižanih cenah.

(Savinjska posojilnica.) V odbor Savinjske posojilnice v Žalcu so bili voljeni dne 3. maja ti-le gg.: Franc Roblek, načelnik; Josip Širca, zapisnikar; Rudolf Senica, denarničar; Anton Petriček in Vincenc Vabič, odbornika.

Iz drugih krajev. (Zdravje sv. očeta.) Ker so se v Parizu razglasile vesti o slabem zdravju papeževem, izjavil je danes teden osebni zdravnik sv. očeta, da je zdravje istih izvrstno. Kardinal Galimberti pa je hudo obolel.

(Koliko je v Avstriji uradnikov?) V naši državni polovici je 9022 uradnikov edenajstega činovnega razreda, 8252 desetega, 8381 devetega, 3205 osmega, 1946 sedmega, 713 šestega, 203 petega, 37 četrtega, 20 tretjega, 10 drugega in 1 prvega činovnega razreda, skupaj 31 tisoč 790 uradnikov.

(Dvestoletnica na Črnogori.) Dne 4. maja se brzojavlja iz glavnega mesta Črnogore, iz Cetinja, da letos dne 20. septembra slavi Črnogora dvestoletnico vladanja rodovine Petrovič Njeguš.

(Ne silite v velika mesta!) V ponedeljek so na Dunaju našli mrtva zakonska Matija in Barbaro Hauser. Zastrupila sta se, ker reveža nista imela ob čem živeti. Žalostno!

(Na tedenski živinski sejem v Gradcu) so dne 30. aprila prignali 319 volov, 70 bikov, 322 krav, 52 telet. Cena živim volom: dobro rejenim 30 do 32:50 gld., srednje rejenim 28 do 29:50 gld., suhim 26 do 27:50 gld. meterski cent.

(Strela.) Dne 2. maja je treščilo v Jaszbereniji v četo vojakov, ko so eksercerali na vežbališču. Dva vojaka sta bila na mestu mrtva, več pa ranjenih.

(Kratek zakon.) Oni teden sta bila cerkveno poročena na Dunaju v javni bolnišnici neki Janez Kirchner in Marjeta Erl, oba bolna. Poroka je bila ob moževi postelji. Mož pa je nekaj dni potem umrl, med tem ko je njegova žena srečno ozdravela.

(Uživanje Kathreiner-Kneippove sladne kave) postaja vedno bolj splošno, in z veseljem opazujemo, da se je ta zdravi izdelek udomačil skoraj že pri vseh družinah. Mnogi pijejo Kathreinerjevo kavo že čisto, brez primesi bobove kave, kar ugodno upliva tako na zdravstvene razmere, kakor na varčnost pri gospodinjstvu. Resničen je izrek, da si dobra stvar vsem predsojdom navkljub nazadnje vendar le veljavo pribori; to se je sijajno pokazalo pri Kathreinerjevi kavi. Da se je pa tako hitro udomačila skoraj pri vseh javnih zavodih, pripisati je tudi temu, da so ravno v novejšem času mnogi sloveči in skušeni zdravniki občinstvo opozorili na škodljive učinke bobove kave. Skušnje so povsodi pokazale, da se škodljivost priljubljene bobove kave odstrani, ako se jej primeša Kathreinerjeva sladna kava, in da se s tem nje prijetni okus ne zmanjša, in prav to je omogočilo prekucijo v rabi vsakdanje kavine pijače. Ta preobrat, ki je domači sladni kavi do veljave pripomogel, je pa tudi v korist naši obrtnosti in našemu kmetijstvu.

(Priporočba.) Zavarovanje vseh vrst pri »Unio catholica«. Pošteni, delavni zastopniki na deželi se iščejo. Več pove radovoljno glavni zastop v Gradcu, Radetzkygasse št. 1.

Listnica uredništva. Gospode dopisnike uljudno prosimo, naj nam ne zamerijo, ker smo danes več dopisov odložili za prihodnjo številko. Sicer pa vsakokrat pride vse na vrsto, kar se le dá porabiti, če ne na široko, pa vsaj na kratko.

Loterijske številke.

Gradec 2. maja 1896:	58, 12, 34, 53, 82
Dunaj » » » » »	14, 54, 64, 8, 76

Bazglas.

Na splošni javni bolnišnici v Brežicah je dopolniti izpraznjeno mesto oskrbnika. S to službo je združena letna plača tristo goldinarjev av. v. in stanarinska priklada letnih sto goldinarjev brez drugih postranskih dohodkov.

Prošnjiki za to mesto morajo poslati svoje prošnje s priloženim krstnim listom, domovinsko pravico in spričevalom sposobnosti vsaj do 20. maja 1896 štajarskemu deželnemu odboru.

V Gradcu, dne 25. februvarija 1896.

Od štaj. deželnega odbora

Lepo posestvo na prodaj,

ki leži ob Savi 1/4 ure od železniške postaje Hrastnik. Posestvo meri 60 oralov z močnim poslopjem, zidano hišo, hlevi za govejo živino in svinje, z žitnico in 2 mlina z dvema tečajema ob stanovni studenčnici, ki tudi ob suši vsa 4 kolesa dobro goni.

Goveje živine se redi 10 glav, ovc 15 do 20, svinj po 12. Dosti lesa za kurjavo in še za prodajo.

Pogoji ugodni; 800 gold. pri pogodbi, drugo v letih po 5% obresti. Celi kup 3750 gld. Kdor želi kupiti, naj se v štirnajstih dnevih oglasi pri lastniku Janezu Pečniku, Podkraj, pošta Radeče pri Zidanem mostu (Steinbrück). 2-2

Javno zahvalo

izreka podpisane št. zastopnik Slavije v Ljubljani za popolno, ročno in točno izplattitev po požaru v Halozah dne 26. marcija t. l. učinjene škode, precenjene po vrlem g. Jak. Avšiču, in to zavarovalnico priporoča vsem Slave sinom.

Fram, dne 1. maja 1896.

Simon Gaberc, župnik.

Zidanje šolskega poslopja.

Gledé že itak razpisane stavbe novega šolskega poslopja pri Sv. Barbari pri Borlu, še se ima dostaviti, da je krajni šolski svet voljen poedino gradivo in opravilo tudi poedinim podjetnikom posebej oddati in da imajo oni gospodje, kateri se za eno ali drugo opravilo zanimajo, svoje ponudbe offertnim potem z 10% vadijem do 15. majnika 1896 krajnemu šolskemu svetu pri Sv. Barbari pri Borlu priposlati.

Stavbeni načrti in stavbeni pogoji se ne morejo poedinim podjetnikom na ogled priposlati.

Krajni šolski svet Sv. Barbare v Halozah, dne 5. maja 1896.

Načelnik:

Franc Murkovič.

Nove orglje

s 16 registri so prav po nizki ceni takoj na prodajo. Več se izve pri upravništvu tega lista. 1-3

Gostilničar na račun,

ki zna slovensko in nemško, se sprejme za neko večo, priprosto gostilno. Ponudbe sprejema V. Blanke v Ptuj. 2-2

! Za majnik ! AVE.

Sedemnajst Marijinih pesmij za mešan zbor, samospve in spremlj. orgelj zložil Ign. Hladnik op. 25. cena 70 kr.

Pangelingua in štiri Hymne za procesijo o presv. Rešnjem Telesu; za mešan zbor. Cena 30 kr. Obadva dela ob enem s poštnino 85 kr. Dobi se pri skladatelju v Novem mestu. Dolenjsko. 3-3

Žganjarija

R. Wieserja v Hoči pri Mariboru.

Največa žganjarska zaloga na Štajarskem po čuda nizkih cenah. Zdravilski konjak za bolestanike in okrevalce, kemično razložen in spoznan za čisto vinsko prekapnino. 5

Tekalec

v Vojniku pri Celju

se priporoča in naznanja, da izdeluje iz meni doposlane domače preje mizne prte (Tischzeug) in platno za prtice v celi širokosti, kakor tudi ozko platno, serviete in obrisače. Kdor bi svoje preje ne imel, naroči si lahko omenjeno blago tudi pri meni.

Za naročila in delo se priporoča

Štefan Čečko,

tekalski mojster.

5-6

V zalogi tiskarne sv. Cirila v Mariboru se dobi

Za birmance lep spomin

in sploh za odrasle koristen molitvenik

„DUHOVNI VRTEC“

v V. natisu.

Zraven lepih molitev za očitno in domačo službo božjo obsega na 250 straneh še poduk za sveto birmo in 169 svetih pesmi: velja nevezan s podobo vred 32 kr., v usnje vezan z zlatim obrezkom 85 kr., v usnje vezan z zlatim obrezkom s kopčo 95 kr.

Sv. birma,

Poduk in priprava za ta sv. zakrament za šolo in dom v II. natisu.

1 kom. velja 10 kr., 10 kom. 90 kr. in 100 kom. 8 gld.

Kathreiner's
KNEIPPOVA SLADNA KAVA

je kot
primes k bobovi kavi
edino zdrava
kavina pijača.

Dobi se povsod, pol kile za 25 kr.

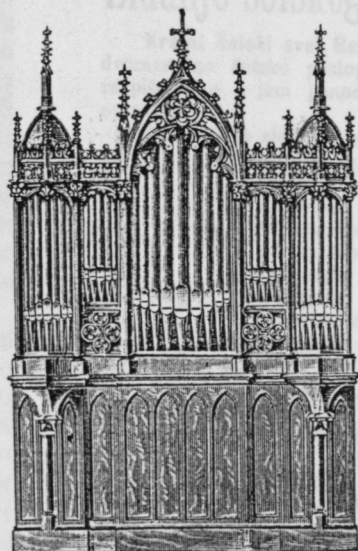
Svarilo! Zaradi ničvrednih ponarejenih izdelkov je treba paziti na izvirne zavoje z imenom:

Kathreiner

Kmetija

obsega 40 oralov zemlje (travnikov, njiv in gozdov), zidan, z opeko krit hram, zidana gospodarska poslopja, vse v dobrem stanu, pri veliki cesti v Ivanjoh pri Radgoni, pod zelo ugodnimi placilnimi pogoji se takoj prodaja. Natančnejša pojasnila daje lastnik

Jožef Trstenjak, kmet v Ivanjoh pri Radgoni. 3-3

Jožef Brandl,

orgljarski mojster

v Mariboru

Schmidererjeve ulice šte. 3,

se priporoča častiti duhovščini in spoštovanim cerkvenim predstojništvom

za napravo orgelj

vsake velikosti po najboljših sestavih, s pomočjo vseh novih in praktičnih iznajdb v orgljarski umetnosti.

O novonarejenih orgljah ima pohvalna pisma na ogled. Zagotavlja najboljšo postrežbo in mnogoletno jamstvo.

Poprave in predelavanja dobre in cene.

Harmonije vedno v zalogi. 3-6

Licitacijsko oznanilo.

Na Ponikvi ob juž. žel. (okraj Šmarije pri Jelšah) se bode zidala nova štirirazredna šola za 12.783 gold. 03 kr. To zidanje se odda po zmanjševalni licitaciji.

Ta licitacija bode dne 13. avgusta 1896 ob 9. uri na Ponikvi, in se je sme udeležiti vsakdo, ki položi varščino od 10% izklicne cene pr. 12.782 gld. 03 kr., ki ni pogodbe prelomil in o katerega poštenosti ni zadržka.

Dotični licitacijski in stavbeni pogoji, kakor tudi načrt zidanja se lahko pregledajo do dne 5. avgusta 1896 pri krajnem šolskem svetu na Ponikvi ob juž. železnici vsako nedeljo in vsak četrtek. Tudi na ponudbe, ki se dopošljejo do 13. avgusta 1896, se bode oziralo. Vsak stavbeni podjetnik mora v porazumljenju kakage stavbarskega strokovnjaka na licitacijo priti.

Krajni šolski svet na Ponikvi ob juž. žel., dne 26. aprila 1896.

1-2 Načelnik: Zdolšek.

Hydronetta,

najboljša francoska škropilnica za vinograde in drevje, tudi vsako malo reč, kakor posebne dele, cevi itd. prodaje 2-3

Otto Knaus
na Ptuj.

Ferdinand Stuflesser,

kipar in izdelovatelj oltarjev
na Tirolskem
št. Ulrich-Gröden

se priporoča častiti duhovščini za izdelovanje in pošiljatev podob svetnikov, oltarjev in križevih potov iz lesa.

Nove ilustrovane kataloge zastonj.

Odlikovan na svetovnih razstavah in od Nj. svetosti papeža Leona XIII. 2-3

Zidanje šolskega poslopja.

Krajni šolski svet Reka da zidati novo dvorazredno šolsko poslopje in v to svrhu razpišejo se s tem ponudbe za gradivo in opravila.

1.	Proračun za zidarsko gradivo	fl.	5875.98
2.	tesarsko gradivo	"	1493.48
3.	kamnoseško delo	"	475.36
4.	mizarско delo	"	830.74
5.	ključarsko delo	"	640.26
6.	pleskarsko delo	"	173.76
7.	steklarsko delo	"	132.90
8.	kleparsko delo	"	191.81
9.	slikarsko delo	"	96.48
10.	lončarsko delo	"	200.—
11.	različna opravila	"	219.80

Proračun, stavbeni načrti in stavbeni pogoji so na ogled pri gospodu Henriku Witzlerju, županu v Zgornji Hoči.

Ponudbe naj se s priloženim 10% vadijem frankirane dopošljajo do dne 10. maja t. l. Henriku Witzlerju v Reki.

Krajni šolski svet Reka, dne 25. aprila 1896.

Zahvala.

Razven naše sv. vere olajšali so mi v obilici tužno mojo britkost izredno mnogi dokazi prisrčnega sočutja, kateri so mi dohajali o boleznih in smrti iskreno ljubljenega, edinega sina

JANEZA,

petošolca c. kr. gimnazije mariborske.

Zato ne morem zadosti zahvaliti vseh, kateri so se danes pogreba udeležili; osobito spodobno zahvaljujem p. n. gospode duhovnike iz Maribora, zlasti č. g. dr. A. Medveda za tolažljive besede ob grobu, častito domačo in sosedno duhovščino, spoštovano učiteljstvo, gimnazijce za krasne vence in ganljivo petje ter vse ljube sorodnike in farane. — Pokojnega Janeza priporočam vsem v pobožno molitev in blag spomin.

V Župečji vesi, dne 4. maja 1896.

Anton Mlakar.

Karol Tratnik,

pasar in srebrar

stolne ulice v Mariboru (Domgasse) št. 1.

priporočam se prečastiti duhovščini, cerkvenim predstojnikom in dobrotnikom za naročila

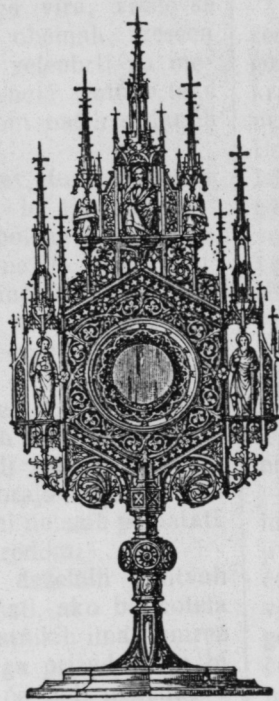
cerkvenih orodij in posode,

katere izdelujem iz zlata, srebra ali bronza, ali iz pozlačenih ali posrebranih družih kovin na primer: monštrance, kelihe, ciborije, lustre, svečnike, križe itd. v različnih slogih po naj-novejših uzorcih in po najnižjih cenah.

Staro cerkveno orodje in posodo posebno dobro popravljam, pozlatim ali posrebrim v ognju.

7-12

☛ Za vse svoje izdelke jamčim. ☛

Služba okrožnega zdravnika

v smislu deželnega zakona 23. junija 1892 za okolišče Sv. Jurij ob Ščavnici, polit. okraj Ljutomer, obsegajoče 13 političnih občin, z določeno stalno letno plačo 800 gold. se razpiše.

Prosilci naj svoje prošnje najdalje do konca maja meseca t. l. vložijo pri podpisnem odboru z dokazi, da so avstrijski državljani, slovenskega in nemškega jezika zmožni, ter da so sposobni in imajo pravico izvrševati v Avstriji svojo zdravilno prakso. Okrožni zdravnik je primoran, domačo lekarno imeti.

Odbor sanitarnega okolišča Sv. Jurij ob Ščavnici,
dne 30. aprila 1896.

1-2

Načelnik:

Jurij Knez m. p.